

เลขที่.....

แบบรายงานการเข้าร่วมประชุม/ อบรม/สัมมนา/ ศึกษาดูงาน

รายบุคคล กลุ่มบุคคล

ชื่อ - นามสกุล : นางสาวมัทนา บุญประเสริฐ	ตำแหน่ง : บรรณารักษ์
สังกัดฝ่าย / ส่วนงาน : ฝ่ายบริหารจัดการทรัพยากรสารสนเทศ	
ชื่อหลักสูตร	โครงการสร้างเครือข่ายการบูรณาการความร่วมมือทางด้านวัฒนธรรมและศิลปะ อบรมเชิงปฏิบัติการ “เรียนรู้วิถีบูรพา เสน่ห์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรม”
วัน/เดือน/ปี	16 – 18 พฤษภาคม 2567
สถานที่จัด	จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดตราด
หน่วยงานผู้จัด	สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ
ค่าใช้จ่าย	☒ ไม่มี ☐ มี จำนวน บาท เบิกจ่ายจากงบประมาณ ☐ แผ่นดิน ☐ เงินรายได้ ☐ งบอื่นๆ (ระบุ)
ใบเกียรติบัตร/ วุฒิบัตร	☐ ได้รับ ☐ ไม่ได้รับ เนื่องจาก..... ☒ ไม่มี

สรุปสาระสำคัญ

อบรมเชิงปฏิบัติการ หัตถกรรมพื้นบ้านงอบบ้านน้ำเชี่ยว “การทำงานอบใบจาก”

หมวกใบจาก เป็นหัตถกรรมพื้นบ้านที่เกิดจากภูมิปัญญาของบรรพบุรุษชาวตราดที่สืบทอดสู่คนรุ่นหลัง โดยรูปทรงดั้งเดิมมีลักษณะด้านหน้าเป็นรูปรีแหลมคล้ายสามเหลี่ยม และมีปีกยื่นยาวไปด้านหลังเป็นรูปทรงงอบโบราณ เหมาะแก่การสวมใส่เพื่อกันฝนและกันลม ความลาดเอียงของงอบชนิดนี้จะทำให้น้ำฝนไหลสะดวกและไม่ต้านลม ส่วนปีกที่ยื่นด้านหลังยังป้องกันน้ำฝนไม่ให้เปียกหลังจึงเหมาะสำหรับเกษตรกรหรือชาวนาสวมใส่ในการทำงาน

หมวกใบจากนี้ ภาษาล้านของน้ำเชี่ยวเรียกหมวกใบจากนี้ว่า “เหละ” คนเมืองตราดนิยมเรียกว่า “หมวกใบจาก” แต่นักท่องเที่ยวนิยมเรียกว่า “งอบน้ำเชี่ยว” เพราะมีแหล่งกำเนิดจากบ้านน้ำเชี่ยว อ.แหลมงอบ จ.ตราด และปัจจุบันมีแหล่งผลิต และจัดจำหน่ายกันมาก ที่บ้านน้ำเชี่ยว

หมวกใบจากหรืองอบน้ำเชี่ยวมีหลายรูปทรง ที่ผู้สวมใส่จะได้เลือกใช้ให้เหมาะสมกับการทำงาน หรือเพื่อความสวยงามตามวาระโอกาส ตามรูปทรง ดังนี้

1. หมวกใบจากรูปทรงกระทะคว่ำ
2. หมวกใบจากรูปทรงกระดองเต่า
3. หมวกใบจากรูปทรงยอดแหลม หรือ ทรงหัวแหลม
4. หมวกใบจากรูปทรงสมเด็จ
5. หมวกใบจากรูปทรงกะโหลก

นอกจากรูปทรงที่กล่าวมานี้ ในปัจจุบันยังมีการพัฒนารูปทรงที่หลากหลายยิ่งขึ้น เช่น ทรงปลาตาว ทรงเห็ด ทรงสามเหลี่ยม เป็นต้น

วิธีการทำงอบใบจาก

1. ใช้ใบจากไม่แก่ไป ไม่อ่อนไป ประมาณ 24-36 ใบ เรียงเป็นตับ
2. ใช้เข็มร้อยด้ายแทงรวบให้ใบยึดติดกัน มัดให้แน่น
3. จับใบจากหมุนเวียนจากใบล่างสุดไปเรื่อย ๆ เรียงกันใบต่อบีบสอดเรียงสลับขึ้นลง ทำอย่างนี้ไปจนหมด ใช้เชือกรัดใบไว้โดยสลับปลายเชือก จะได้ใบจากที่ขึ้นรูปหมวกและตัดปลายพร้อมจะเย็บต่อไป
4. ใช้ก้นเข็มขีดเป็นวงกลม แล้วเย็บตามรอยที่ขีดไว้ด้วยวิธีการด้น
5. จากนั้นเย็บขอบด้วยด้ายดอกไม้ และนำไปตากแดดให้แห้ง
6. ตัดเสวียนเป็นอันเสร็จสิ้นขั้นตอน

อบรมเชิงปฏิบัติการ “ขนมข้าวเกรียบยาหน้า”

ขนมข้าวเกรียบยาหน้า เป็นขนมทานเล่นขึ้นชื่อของชุมชนบ้านน้ำเชี่ยว จ.ตราด เป็นขนมของชาวมุสลิมที่สืบทอดต่อมาจากบรรพบุรุษแขกจาม เป็นแป้งข้าวเกรียบย่างไฟอ่อน ๆ จนพอง ยาหน้าด้วยน้ำตาลอ้อยเคี้ยว โรยด้วยมะพร้าวขูดผัดกับเนื้อกุ้งปนปรุงรสเค็มอ่อน ๆ สีส้มคล้ายหน้ากุ้งของขนมเบื้อง แต่ต่างกันตรงกลั่นพริกไทยดำ

อบรมเชิงปฏิบัติการ “ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากเสื่อจันทบุรี”

เสื่อจันทบุรีถือเป็นหัตถกรรมพื้นบ้านของชาวจันทบุรีที่มีการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นต่อกันมาหลายยุคหลายสมัย โดยผู้ริเริ่มการทอเสื่อเป็นกลุ่มแรกคือแม่ชีเชื้อสายญวนและชาวญวนที่อพยพเข้ามาตั้งอาศัยอยู่ในเมืองจันทบุรีในสมัยกรุงศรีอยุธยา ต่อมาสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินีในรัชกาลที่ 7 เสด็จพระราชดำเนินมาประทับอยู่ ณ วังสวนบ้านแก้ว พระองค์ทรงส่งเสริมงานหัตถกรรมการทอเสื่อและก่อตั้งโรงงานทอเสื่อขึ้นภายในเขตพระราชฐาน ทรงคิดค้นรูปแบบของผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ จากการทอเสื่อ ทำให้เสื่อจันทบุรีเป็นที่รู้จัก จนกลายเป็นส่วนหนึ่งของคำขวัญของจังหวัด คือ “น้ำตกลือเลื่อง เมืองผลไม้ พริกไทยพันธุ์ดี อัญมณีมากเหลือ เสื่อจันทบุรี สมบูรณ์ธรรมชาติ สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช รวมญาติกู้ชาติที่จันทบุรี” โดยในปัจจุบันมีการแปรรูปเสื่อเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น กระเป๋า หมอน ที่รองจาน กล้องใส่ทิชชู หรือหมวก เป็นต้น

วิธีการผลิตกก

1. การจักกก นำต้นกกสดมาผ่าเป็นซีกเล็ก ๆ ต้นหนึ่งได้ประมาณ 4-5 เส้น มัดเป็นกำแล้วนำไปตากแดดให้แห้ง ใช้เวลาประมาณ 4-5 วัน
2. การย้อมกก นำกกที่ตากแห้งแล้วไปแช่น้ำประมาณ 1 วัน แล้วจึงย้อมสีที่ต้องการ และนำไปตากแดดให้แห้ง ใช้เวลาประมาณ 1-2 วัน

อภิปราย เรื่อง “การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์พันธกิจสัมพันธ์เพื่อสังคม”

สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะชี้แจงการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ยุทธศาสตร์ที่ 3 พันธกิจสัมพันธ์เพื่อสังคม และได้ชี้แจงการนำความคิดเห็นจากคณะกรรมการเครือข่าย ด้านทำนุบำรุงวัฒนธรรมและศิลปะระดับมหาวิทยาลัยของปีงบประมาณ 2566 ว่าได้มีการนำความคิดเห็นจากข้อเสนอแนะดังกล่าวไปดำเนินการเป็นกิจกรรมหรือโครงการใดบ้างในปีงบประมาณ 2567

<p>ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ เครือข่ายปีงบประมาณ 2566</p>	<p>การดำเนินงานของสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ ตามข้อเสนอแนะ ในปีงบประมาณ 2567</p>
<p>1. กิจกรรมประเพณีสงกรานต์ ควรมีกิจกรรมให้เหมือนกันทั้งประสานมิตร และองค์กรฯ โดยเปิดโอกาสให้นักศึกษา คณะ / หน่วยงาน มาร่วมสนุกกันในกิจกรรมวันสงกรานต์ (หลังช่วงพิธีการ) หรือกิจกรรมอื่นๆ</p>	<p>1. จัดงานสงกรานต์วิถีไทย รื่นเริงใจ วันไหล มศว วันที่ 29 เมษายน 2567 ณ อาคารกีฬา 1 มศว องค์กรฯ ร่วมกับ ส่วนกิจการนิสิต และ ในปีงบประมาณ 2568 ทางสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะจะตั้งงบประมาณเพื่อดำเนินการจัดงานสงกรานต์ที่ประสานมิตร</p>
<p>ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ เครือข่ายปีงบประมาณ 2566</p>	<p>การดำเนินงานของสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ ตามข้อเสนอแนะ ในปีงบประมาณ 2567</p>
<p>2. การทำบุญ ควรขยายกลุ่มเป้าหมายในการบริจาค เช่น โรงเรียน ชุมชนที่ขาดแคลน สถานสงเคราะห์ ฯลฯ</p>	<p>1. จัดกิจกรรมเนื่องในวันอาสาฬหบูชา และ พิธีสามมหางคล เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว วันที่ 27 กรกฎาคม 2566 ณ สถานคุ้มครองและพัฒนาคนพิการบ้านกึ่งวิถี (หญิง) และ วัดสายสุพรรณ จังหวัดปทุมธานี</p> <p>2. จัดโครงการถวายพระพรเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เนื่องในโอกาสเจริญพระชนมพรรษา 91 พรรษา วันที่ 11 สิงหาคม 2566 กิจกรรมรับบริจาคอะลูมิเนียมสำหรับทำขาเทียมพระราชทาน เพื่อส่งมอบให้กับมูลนิธิขาเทียม ในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี</p> <p>3. โครงการบรมนาถพิตรรำลึก เนื่องในวันคล้ายวันสวรรคต พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรและ กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพองค์กรวม (ส่งเสริมสุขภาพ (กลุ่มเปราะบาง)) วันที่ 4 ตุลาคม 2566 ณ สถานคุ้มครองและพัฒนาคนพิการบ้านกึ่งวิถี (หญิง) อำเภอกลองหลวง จังหวัดปทุมธานี</p>

<p>ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ เครือข่ายปีงบประมาณ 2566</p>	<p>การดำเนินงานของสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ ตามข้อเสนอแนะ ในปีงบประมาณ 2567</p>
<p>2. การทำบุญ ครอบขยายกลุ่มเป้าหมายในการบริจาค เช่น โรงเรียน ชุมชนที่ขาดแคลน สถานสงเคราะห์ ฯลฯ</p>	<p>4. โครงการวัฒนธรรมกับศาสนา : วันมาฆบูชา กิจกรรมวันที่ 8 มีนาคม 2567 ณ มูลนิธิเด็กและคนพิการ 5. โครงการวันสถาปนาสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ ครอบรอบ 24 ปี วันที่ 1 เมษายน 2567 ณ อาคารหลวง สวัสดิการศาสตรพุทธี (อาคาร 3)</p>
<p>ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ เครือข่ายปีงบประมาณ 2566</p>	<p>การดำเนินงานของสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ ตามข้อเสนอแนะ ในปีงบประมาณ 2567</p>
<p>3. เพิ่มความหลากหลายทางวัฒนธรรม (4 ภาค) ในทุกกิจกรรม</p>	<p>1. จัดโครงการลอยกระทง งานงานศิลป์ ศรีนครินทร์ถิ่นวัฒนธรรม "งานวัด 4 ภาค" วันที่ 27 พฤศจิกายน 2566</p>
<p>ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ เครือข่ายปีงบประมาณ 2566</p>	<p>การดำเนินงานของสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ ตามข้อเสนอแนะ ในปีงบประมาณ 2567</p>
<p>4. จัดโครงการสำหรับผู้สูงอายุมาแชร์ประสบการณ์ / ความถนัดเฉพาะด้าน</p>	<p>1. จัดโครงการชำระประวัติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ "ย้อนวันวาน ศรีนครินทร์" วันอังคารที่ 30 มกราคม พ.ศ. 2567 ณ หอดนตรีและการแสดงโศกมนตรี ชั้น 4 อาคารนวัตกรรมศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี 2. โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม "มี มา มู" วันศุกร์ที่ 3 พ.ศ. 2567 และวันพฤหัสบดีที่ 9 พฤษภาคม 2567 ณ อาคารนวัตกรรมศาสตราจารย์ ดร. สาโรช บัวศรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ</p>
<p>ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ เครือข่ายปีงบประมาณ 2566</p>	<p>การดำเนินงานของสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ ตามข้อเสนอแนะ ในปีงบประมาณ 2567</p>
<p>5. ส่งเสริมให้สมาชิกเครือข่าย ผู้บริหาร หัวหน้างาน ร่วมแต่งกายผ้าไทยเพื่อเป็นต้นแบบให้บุคลากรในทุกหน่วยงาน รวมถึงการเชิญชวนให้สมาชิกหน่วยงานร่วมแต่งกายผ้าไทย</p>	<p>1. สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ และหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยมีการประชาสัมพันธ์การแต่งกายผ้าไทยทุกวันพุธ ผ่านทางเพจ Facebook และ Line กลุ่มคณะกรรมการเครือข่ายด้านทำนุบำรุงวัฒนธรรมและศิลปะ</p>
<p>ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ เครือข่ายปีงบประมาณ 2566</p>	<p>การดำเนินงานของสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ ตามข้อเสนอแนะ ในปีงบประมาณ 2567</p>
<p>6. ประชาสัมพันธ์ การให้เขตพื้นที่ห้องประชุม ฯลฯ อาคารนวัตกรรม : ศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ให้หน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยทราบ</p>	<p>1. มีการประชาสัมพันธ์การให้บริการใช้พื้นที่ หอนิทรรศการ g23 และ หอดนตรีและการแสดงโศกมนตรี ผ่านทาง เว็บไซต์ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ https://ica.swu.ac.th/ และ Facebook : Art Gallery g23 : https://www.facebook.com/artgalleryg23</p>

นอกจากนี้สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะยังเปิดโอกาสให้คณะกรรมการเครือข่าย ด้านทำนุบำรุงวัฒนธรรมและศิลปะระดับมหาวิทยาลัยของปีงบประมาณ 2567 ที่เข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้ได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะแก่สถาบันฯ เพื่อนำไปปรับปรุงการจัดกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ ร่วมกันอีกด้วย

อภิปราย เรื่อง “อัญมณีของดีเมืองจันท”

จังหวัดจันทบุรีถือเป็นศูนย์กลางการซื้อขายพลอยแหล่งใหญ่ของไทย การทำพลอยประกอบด้วยการขัดและการเจียรระไนพลอย โดยการเจียรระไนพลอยคือการขัดถูพลอยให้มีรูปทรงที่เหมาะสม มีการตัดเหลี่ยมและขัดมันให้ได้พลอยที่ลักษณะสวยงามทั้งรูปร่างและความแวววาวเมื่อได้รับแสง

ขั้นตอนการเจียรระไน

1. ขั้นตอนโกลนพลอย คือ การทำให้พลอยก่อนมีรูปทรงเบื้องต้น เช่น กลม เหลี่ยม ยาวรี เป็นต้น โดยใช้หินขัดหมุนด้วยมือหรือมอเตอร์ไฟฟ้าทำการขัดถู หรือตัดเอาเนื้อพลอยส่วนที่ไม่ต้องการออกไป
2. ขั้นตอนแต่งพลอย คือ การแต่งพลอยเป็นการกำหนดรูปทรงของพลอยขั้นสุดท้าย โดยอาศัยรูปทรงของพลอยโกลนเป็นหลัก พลอยที่แต่งแล้วจะได้รูปทรงที่แน่นอนแสดงด้านหน้าและด้านหลังของพลอยอย่างชัดเจน มีความสมดุลทุกระนาบ เครื่องมือที่ใช้ คือ หินขัดหมุนด้วยมือหรือมอเตอร์ไฟฟ้า แต่ใช้หินขัดที่มีเนื้อละเอียดกว่า
3. ขั้นตอนเจียรระไน คือ การตกแต่งพลอยขั้นสุดท้ายเพื่อให้ได้ความงามของพลอย เป็นการตัดเหลี่ยมและขัดมันพลอยที่แต่งแล้ว เพื่อให้เกิดประกายแวววาวเมื่อมีแสงสว่างมากระทบ และเหมาะสมกับเรือนพลอยที่ต้องการ เป็นขั้นตอนที่ต้องใช้ความชำนาญสูง เพื่อให้เสียเนื้อพลอยน้อยที่สุด และได้พลอยที่มีน้ำดี จำนวนเหลี่ยมเหมาะสมกับขนาดและรูปร่าง

อบรมเชิงปฏิบัติการ “ขนมไข่นกกระสา”

ขนมไข่นกกระสา เป็นขนมที่มีลักษณะคล้ายไข่นก ซึ่งตัวแบ่งทำจากเม็ดสาคุแช่ด้วยน้ำอุ่นแล้วใช้มีอนวดไปมาเบา ๆ จนเม็ดสาคุอืดตัว แล้วนำมาปั้นก้อนคล้ายฟองไข่นก โดยมีไส้ข้างใน ก่อนทานราดด้วยน้ำกะทิ ทำให้เป็นขนมที่มีรสชาติผสมผสานระหว่างความหวาน หอม และเค็ม

วิธีทำ

1. ตั้งกระทะ เปิดไฟพอร้อนใส่น้ำมันพืชลงไป ตามด้วยรากผักชี กระเทียม พริกไทย ที่โขลกไว้ พอร่มหอมและสุก ใส่น้ำตาลปึกและเกลือ เคี่ยวจนละลาย ค่อยใส่ถั่วทองลงไป กวนจนพอเหนียว ใส่หอมเจียวสุดท้าย และนำขึ้นมาปั้นเป็นก้อนรี ๆ คล้ายฟองไข่นก
2. นำสาคุที่แช่น้ำไว้มาหุ้มด้วยไส้ที่เตรียมไว้แล้ววางบนลังถึงนำไปนึ่ง ประมาณ 5 นาที แล้วทาน้ำด้วยกะทิ

ประโยชน์ที่ได้รับ

- ได้เรียนรู้วิถีชุมชนในหลากหลายเรื่องราว ทำให้เพิ่มพูนความรู้ และเห็นคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นมรดกทางภูมิปัญญาที่สืบทอดกันมา
- ได้พบปะกับบุคลากรจากหน่วยงานอื่น ๆ ทำให้ได้มีเครือข่ายภายในมหาวิทยาลัยเพิ่มขึ้น

การถ่ายทอดความรู้

ได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับคณะกรรมการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมฯ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 เมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2567 เวลา 14.00 – 14.30 น.

นำความรู้ที่ได้รับมาใช้ปรับปรุงการทำงาน ดังต่อไปนี้	
หัวข้อการปรับปรุง / พัฒนา	รายงานผลการปรับปรุง/ พัฒนา ภายในวันที่

ข้อเสนอแนะอื่นๆ(ถ้ามี)

ผู้รายงาน..... มีทนา บุญประเสริฐ
(นางสาวมีทนา บุญประเสริฐ)
บรรณารักษ์
วันที่ 7 สิงหาคม 2567

ความคิดเห็นของหัวหน้าฝ่าย

.....
.....

ลงชื่อ..... มาลี นุ้ย
(นางมาลี นุ้ย)
หัวหน้าฝ่ายบริหารจัดการทรัพยากรสารสนเทศ
วันที่ 8 สิงหาคม 2567

ความคิดเห็นของผู้อำนวยการสำนักหอสมุดกลาง

.....
รับทราบ
.....
.....

ลงชื่อ..... [Signature]
(ผศ.นพ.วรพล อร่ามรัศมีกุล)
ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดกลาง
วันที่..... **19 ส.ค. 2567**

- หมายเหตุ :
1. จัดทำรายงานฯ หลังจากเข้าร่วมประชุม/ อบรม/สัมมนา /ศึกษาดูงาน ภายใน 15 วันทำการ เสนอหัวหน้าฝ่าย
 2. หัวหน้าฝ่ายเสนอความเห็น ภายใน 3 วันทำการ และเสนอต่อผู้อำนวยการสำนักหอสมุดกลาง
 3. แจ้งผู้รายงานทราบ และจัดเก็บเข้าแฟ้มรายงานการเข้าประชุม/ อบรม/สัมมนา /ศึกษาดูงาน
 4. หัวหน้าฝ่ายติดตามผลการปรับปรุงพัฒนา
 5. หัวหน้าฝ่ายรายงานผลการปรับปรุงพัฒนาให้ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดกลางได้ทราบ